POPULIER

Tijdschrift voor teelt en afzet van populier en wilg

3e JAARGANG No. 2. MEI 1966

Uitgave van de Nationale Populieren Commissie

Verschijnt vier maal per jaar

Redactie:

K. Adema, Eindhoven
Ir. J. T. M. Broekhuizen, Secretaris, Wageningen
Prof. Dr. G. Hellinga, Wageningen
Ir. H. A. van der Meiden, Wageningen
Ir. J. L. F. Overbeek, Zwolle
Ir. P. de Sonnaville, Winssen

Administratie en redactie:

Gen. Foulkesweg 64,
Wageningen
Telefoon: 08370-6111
Postrekening nr.: 1172915
t.n.v. Administrateur Populier
te Wageningen

Abonnement *f* 3,— per jaar

Drukkerij:

A. Verweij
Spijk 5, Tel. 2831, Wageningen

Inhoud:

Voorwoord 22
Het vruchtgebruik van een populierenopstand 22
De keuring van de populier (slot) 23
Hoe worden lucifers en doosjes gemaakt? 25
Houtborende insekten in de populieren- en wilgencultuur . . 27
Hoog water en populieren . . 31
Interessante beplantingen VIII . 33
Kalender 34
Vraag en antwoord 34
Belangrijke publikaties . . . 35

Populierehout bij een klompenmakerij
Foto: v. d. Meiden

Voorwoord

In dit nummer zult U artikelen aantreffen over geheel verschillende onderwerpen. Het slot van de bijdrage van J. C. Roersch over „Populier en Landbouw" in het vorige nummer kan helaas nog niet worden opgenomen; het zal daarom volgende maal verschijnen.
Met ingang van 1967 zal jaarlijks een gestencilde inhoudsopgave worden bijgevoegd. Wij stellen ons voor om bovendien eens in de paar jaar een gedrukte inhoudsopgave te laten verschijnen. Voor het eerst zal dit waarschijnlijk het geval zijn na het laatste nummer van 1966.
Het is ons gebleken, dat verscheidene gemeentelijke plantsoenendiensten die populieren beheren, nog geen abonnement hebben. Waarschijnlijk is onbekendheid met ons tijdschrift daarvan de oorzaak, alhoewel de daarvoor in aanmerking komende gemeenten destijds van het eerste nummer een exemplaar ter kennismaking hebben ontvangen. Wij zullen het zeer op prijs stellen indien diegenen, die daartoe in de gelegenheid zijn, ter bestemder plaatse persoonlijk op het bestaan van „POPULIER" zouden willen wijzen.
Aan ons verzoek in het vorige nummer om het abonnementsgeld over 1966 over te maken hebben velen voldaan. Er zijn echter abonné's die dit nog niet deden. Omdat het zowel voor U als voor ons niet prettig is om per kwitantie over het abonnementsgeld te moeten beschikken, verzoeken wij U vriendelijk om na te gaan of U over 1966 reeds *f* 3,— hebt overgemaakt op postrekening nr. 1172915 t.n.v. „Administrateur Populier" te Wageningen. Aan diegenen die in de eerste helft van juni nog niet hebben betaald, zullen wij een kwitantie moeten zenden, verhoogd met incassokosten, die thans reeds *f* 1,— bedragen.
Bespaart U Uzelf deze onkosten en ons de extra administratie!

De Redactie

Jhr. Mr. C. M. O. van Nispen tot Sevenaer
Boseigenaar, jurist

Het vruchtgebruik van een populierenopstand

In 1910 had X op een stuk goede populierengrond in het dal van de Marne, behorende aan zijn echtgenote, peppels gepoot. Kort daarop kwam zij te overlijden. Haar erfgenamen bleven in de onverdeeldheid en bij notariële akte werd aan de man het vruchtgebruik van de hele nalatenschap toegekend. In 1954 kwam X tot de conclusie dat de peppels stellig kapbaar waren; hij verkocht ze, menende over de koopsom te kunnen beschikken. Eén der erfgenamen dacht er anders over.
Er ontstond een proces. X verloor het in drie instanties. Het Parijse Hof bevestigde de beslissing in eerste aanleg, met de Rechtbank van oordeel zijnde, dat de vruchtgebruiker niet gerechtigd was de opstand te vellen, zulks op grond van art. 592 CC. Wij geven hier het daarmee overeenkomende Nederlandse artikel weer. Art. 814 B.W. luidt: „De vruchtgebruiker, mits in acht nemende de vaste tijdstippen, en de gewoonten der vorige eigenaars, heeft ook het genot van die partijen hout van opgaande bomen, welke regelmatig gehakt worden, hetzij dit hakken geschiede op gezette tijden over een zekere uitgestrektheid lands, hetzij hetzelve besta in een zekere hoeveelheid bomen, zonder onderscheid over de gehele uitgestrektheid van het land genomen (C. 591; A.B.)". En art. 815, 1e lid: „In alle andere gevallen vermag de vruchtgebruiker zich geene opgaande boomen toe te eigenen."
Als grief werd in cassatie gesteld dat een populierenopstand niet gelijk kon worden gesteld met een opstand van opgaande bomen - haute futaie - en dat er sprake was van bomen, bestemd om onmiddellijk na velling te worden vervangen door jonge aanplant van dezelfde soort bomen, zodat er geen sprake was van kapitaal, maar van (regelmatig) inkomen. Het mocht niet baten. Ook de cassatierechter nam aan dat de opstand tot het kapitaal van de erflaatster moest worden gerekend. Wij ontlenen het voorgaande aan een artikel in „La Forêt Privée" febr. 1966 (Les coupes de peupliers et la notion de revenu forestier, door A. Leclère). De schrijver acht het standpunt van de rechtscolleges onjuist. Hij beroept zich daarbij op de bekende bosbouwkundige Guyot, die geschreven heeft: „Les peupliers constituent en réalité un peuplement sui généris, auquel seuls les principes généraux sur la notion d'usufruit sont applicables." [1]) De auteur is dan ook van oordeel dat hier de

[1]) Vertaling: Populieren-opstanden vormen inderdaad opstanden van een geheel eigen karakter, waarop slechts de algemene beginselen betreffende het vruchtgebruik toepasselijk zijn.

bepalingen van het gewone vruchtgebruik, m.n. art. 578 CC, van toepassing moeten zijn. Aan dit art. correspondeert art. 803 B.W., luidende: „Vruchtgebruik is een zakelijk recht om van eens anders goed de vruchten te trekken, alsof men zelf eigenaar daarvan was, mits zorgende dat de zaak zelve in stand blijve."
Men kan toegeven dat er sprake is van een periodieke velling, moge het dan zijn na vrij langdurige periodes. Maar wat is het essentiële verschil met een gewone bosopstand? Bij het opstellen van het code-artikel dacht de wetgever natuurlijk niet aan peppelbossen, hij had voor ogen de „haute futaie"-opstanden, nl. eiken-, beuken- e.d. opstanden van 100-200 jarige leeftijd. Men kan niet zeggen dat indertijd peppelcultuur niet bekend was, maar het waren waarschijnlijk zo goed als geen bossen. (Noot: Bruno Schmitz-Lenders heeft aan zijn „mein Pappel-Testament" als aanhangsel toegevoegd de vertaling van het in 1769 uitgegeven geschrift van de Markies Pelée de Saint Maurice over „L'art de cultiver les Peupliers d'Italie".)
Het wil ons voorkomen dat binnen het raam der wettelijke bepalingen ter zake van vruchtgebruik op houtopstanden een populierenbos evenzeer past als een eikenopstand. De schrijver heeft echter nog een ander argument. Hij stelt dat als men in Frankrijk spreekt over de verbouw van peppels, men het dan heeft over het geheel der peppelcultuur in dat land. En nu zijn die in bosverband volgens de auteur maar spaarzaam, immers vrijwel uitsluitend voorkomende in de Rijn- en Saône-valleien. Het argument lijkt niet bijzonder sterk. Immers het feit dat over het algemeen populieren als laan- of randbeplantingen voorkomen, doet dit andere feit niet teniet dat er in het noordoosten van Frankrijk uitgestrekte (industriële) populierenbossen zijn en dat een bos nu eenmaal iets anders is dan een enkele rijbeplanting. Men vraagt zich af hoe in een dergelijk geval in Nederland zou moeten worden beslist. Neem een peppelopstand van 100 ha op cultuurgrond aangelegd, en van diverse leeftijdsklassen, bijv. 15-25 jaar. Gesteld dat iemand daarvan het vruchtgebruik verkrijgt, dan zal deze persoon, indien hij gedurende 25 jaar dat genot heeft, nimmer mogen vellen en zich moeten bepalen tot het nemen van poten en stekken? En wat als het ogenblik daar is dat de opstand op scha komt te staan, zodat het redelijk is dat er geveld wordt? En voor wie is dan het provenu? En hoe met lanen en met randbeplantingen?
Zo kan men zich nog andere kwesties daarbij voorstellen, maar wij menen te moeten volstaan met hetgeen wij hierover hebben gesteld.

M. A. Erkelens / De keuring van de populier (slot)

Directeur N.A.K.B.

Veldkeuring van de planten in de boomkwekerijen en registratie van de gekeurde partijen.

Ingevolge artikel 7 van het Algemeen Keuringsreglement van de N.A.K.B. zijn de aangesloten kwekers verplicht jaarlijks al hun planten van de rassen en soorten, waarvoor de keuring verplicht is gesteld (verplicht is deze voor alle nutspopulieren), vóór een bepaalde datum ter keuring aan te bieden op daarvoor beschikbaar gestelde formulieren. Hierop moeten de partijen in volgorde zoals ze te velde staan en per perceel afzonderlijk, worden vermeld.
(Onder „een partij" wordt in dit verband verstaan een hoeveelheid planten van éénzelfde ras, eenzelfde leeftijd en op eenzelfde perceel voorkomend.)
Deze formulieren zijn zo ingericht, dat ze tevens dienst kunnen doen om er de keuringsuitslag op aan te brengen en de partijen te registreren. Na de definitieve keuring ontvangt de betreffende kweker de keuringsuitslag (een copie van het keuringsformulier). Kan de kweker zich niet met de keuringsuitslag verenigen, dan kan hij herkeuring aanvragen. Deze wordt door de technisch leider of de directeur verricht. Kan de kweker zich ook niet met de uitslag van deze keuring verenigen, dan kan hij zich wenden tot de Commissie van Beroep inzake keuringen. De uitslag van deze Commissie is zowel voor de betreffende kweker als voor de N.A.K.B. bindend.
Het populiereplantmateriaal wordt als regel tweemaal per jaar gekeurd. De eerste keuring heeft plaats in het voorjaar tijdens het uitlopen van de planten (bij de meeste rassen zijn eventuele rasafwijkingen op dat moment het beste vast te stellen), de tweede keuring in de loop van de zomer. Bij deze laatste keuring worden de planten tevens op mozaïekvirus gekeurd.
Om te kunnen worden goedgekeurd moet een partij planten rasecht en geheel raszuiver zijn. Worden er planten van een ander ras in aangetroffen dan moeten deze er uit worden verwijderd, alvorens goedkeuring kan plaats vinden. Een uitzondering geldt indien het een partij meerjarige planten betreft en met zekerheid is vast te stellen, tot welk ras de afwijkende planten behoren. In dat geval worden de afwijkende planten duidelijk met verf gekenmerkt en worden ze gerekend niet tot

N.A.K.B.-keurmeester voorziet de populiereheesters van een N.A.K.B.-strookje en beoordeelt de bomen tevens op uiterlijke kwaliteit en eventueel voorkomen van schorsbrand.

Foto: N.A.K.B /Marinus